

Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 01 lipca 2021
Znak sprawy: DPP-IV.912.8.2021

Pani
Katarzyna Łażewska-Hrycko
Główny Inspektor Pracy

Dotyczy: wniosku o podjęcie prac legislacyjnych nad ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych pod kątem umożliwienia przeprowadzania szkoleń okresowych (i egzaminów) dla pracowników na stanowiskach robotniczych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej

Szanowna Pani Minister,

w odpowiedzi na Pani pismo z dnia 28 maja br. (znak: UNP:GIP-21-29074 GIP-GNN.403.1.2021.1) uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Art. 12e ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych – zwanej dalej „ustawą”, określa zmienione na czas trwania zagrożenia epidemicznego oraz epidemii COVID-19 zasady przeprowadzania szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W myśl tych przepisów dopuszczono możliwość organizowania szkoleń wstępnych w dziedzinie bhp za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, z wyjątkiem instruktażu stanowiskowego pracowników zatrudnianych na stanowisku robotniczym lub na stanowisku, na którym występuje narażenie na działanie czynników niebezpiecznych, pracowników przenoszonych na takie stanowiska, a także uczniów odbywających praktyczną naukę zawodu oraz studentów odbywających praktykę studencką, który musi być przeprowadzony w sposób tradycyjny (ust. 1). Jednocześnie zwolniono pracodawców z obowiązku organizowania i przeprowadzania szkoleń okresowych w dziedzinie bhp, przedłużając ich ważność do 60 dni od dnia odwołania określonego stanu (ust. 2). Zaległe szkolenia należy zatem przeprowadzić w terminie do 60 dni od dnia odwołania stanu

zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii.

Należy zatem podkreślić, że w czasie trwania epidemii pracodawcy zostali zwolnieni z obowiązku organizowania i przeprowadzania szkoleń okresowych w dziedzinie bhp, co nie jest równoznaczne z zakazem organizowania szkoleń okresowych. Przepis ten nie stanowi o zakazie (zawieszeniu) organizowania szkoleń okresowych tylko o przedłużeniu ich ważności. Zatem pracodawcy nie zostali pozbawieni prawa do organizowania i przeprowadzania szkoleń okresowych, a jego potwierdzeniem może być fakt, że stosowanie konkretnych przepisów Kodeksu pracy regulujących zagadnienie szkoleń okresowych pracowników nie zostało zawieszono ani też przepisy te nie zostały uchylone.

Minimalizowaniu kontaktów międzyludzkich w czasie epidemii służy też zakaz organizowania i udziału w zgromadzeniach innych niż wynikające z art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach, określony w przepisie § 26 ust. 15 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Należy jednak zauważyć, że zakaz ten nie dotyczy spotkań lub zebrań służbowych i zawodowych (§ 26 ust. 15 pkt 1 rozporządzenia), a za takie naszym zdaniem należy uznać szkolenia okresowe w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Ponadto należy wspomnieć, że rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy – dalej „rozporządzenie w sprawie szkolenia bhp” dopuszcza różne formy szkolenia: instruktaż, kurs, seminarium i samokształcenie kierowane. Oprócz samokształcenia kierowanego nie określa jednak sposobu przeprowadzenia danej formy szkolenia, zatem należy przypuszczać, że możliwe jest ich przeprowadzanie w formie zdalnej. Nie dotyczy to oczywiście instruktażu stanowiskowego, którego nie da się przeprowadzić w formie zdalnej.

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szkolenia bhp szkolenie okresowe ma na celu aktualizację i ugruntowanie wiedzy i umiejętności w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zaznajomienie uczestników szkolenia z nowymi rozwiązaniami techniczno-organizacyjnymi w tym zakresie. Jeżeli zatem pracodawca uważa, że z uwagi na specyfikę wykonywanych zadań na stanowisku pracy przeprowadzenie szkolenia okresowego przyczyni się do podniesienia poziomu bezpieczeństwa danego pracownika w jego miejscu pracy, to nie ma przeciwwskazań, aby takie szkolenia organizować i obecne przepisy nie stoją temu na przeszkodzie.

Analogicznie przedstawia się sprawa egzaminu sprawdzającego przyswojenie przez uczestnika szkolenia wiedzy objętej programem szkolenia oraz umiejętności wykonywania lub organizowania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy, przeprowadzanego po zakończeniu szkolenia okresowego. Na podstawie § 16 ust. 2 rozporządzenia w sprawie szkolenia bhp, egzamin taki należy przeprowadzić przed komisją powołaną przez organizatora szkolenia. Nie ma natomiast wskazanego konkretnego sposobu przeprowadzenia takiego egzaminu, w związku z czym można przyjąć, że dopuszczalny jest sposób zdalny za pośrednictwem dowolnego komunikatora zapewniającego połączenie audio-wideo w czasie rzeczywistym.

Nie uważam natomiast, by szkolenie okresowe dla pracowników na stanowiskach robotniczych można było w całości przeprowadzić za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Zgodnie z przepisem części V ust. 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie szkolenia bhp, szkolenie okresowe powinno być realizowane przez:

- 1) instruktaż na stanowisku pracy,
- 2) wykład, pogadankę, film, omówienie okoliczności i przyczyn charakterystycznych (dla prac wykonywanych przez uczestników szkolenia) wypadków przy pracy oraz wniosków profilaktycznych.

Część szkolenia określona w pkt 2 powyżej może być przeprowadzona w sposób zdalny, jeśli pracownik ma możliwości techniczne do odbycia szkolenia w takiej formie. Jednak instruktaż na stanowisku pracy może się odbyć jedynie w formie tradycyjnej, zgodnie z obowiązującymi w danym czasie przepisami dotyczącymi nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, a także wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

W pełni natomiast podzielam wynikające z Pani pisma stanowisko, że szkolenia z zakresu bhp znacząco przyczyniają się do podniesienia poziomu bezpieczeństwa pracowników w zakładach pracy i w miarę podnoszenia poziomu bezpieczeństwa epidemicznego w kraju należy rozważyć przywrócenie obowiązku przeprowadzania tych szkoleń.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Iwona Michałek
Sekretarz Stanu

[podpisano elektronicznie]